

Höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvetete

Karin Jahr, Växtskyddscentralen Linköping

Om försöken

Syftet med försöksserie L5-306 är bl.a. att göra en jämförelse mellan höst- och/eller vårbehandling mot örtogräs i höstvetete. Vid en hög ogräsförekomst redan på hösten är en höstbehandling ofta fördelaktig både vad gäller effekt och lönsamhet. När arter som gror både höst och vår dominerar, t.ex. baldersbrå och snärjmåra, bör man vänta till våren, speciellt vid sen sådd och/eller låg ogräsförekomst.

Försöken låg i fält sådda med sorten Olivin, förutom ett försök som var sått med Harnesk. Harnesk har en strållängd på 72 cm och Olivin på 87 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

Behandlingarna har gjorts vid två tidpunkter i försöken i E- och "R"-län, en på hösten och en på våren. Försöken i C- och U-län

behandlades vid tre tidpunkter, en på hösten och två på våren.

I tabell 5 och 6 redovisas resultaten från de 4 försöken som låg i E- och "R"-län och i tabell 7 och 8 de försök som låg i C- och U-län. I tabell 9 redovisas resultaten från 6 försök som legat i D- och E-län 2006-2007.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

Ogräseffekt och skörderesultat, E- och "R"-län 2007

Ogräsmängden var relativt hög i försöken, i medeltal 352 (45-808) g/m², se tabell 5. Veronika, viol och våtarv förekom i tre försök och förgätmigej samt snärjmåra i två försök. Samtliga behandlingar gav mycket god effekt mot "samtliga örtogräs" förutom Express + Starane 180 (led 7). Effekten mot snärj-

Tabell 5. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 4 försök 2007 i E- och "R"-län

Försöksled	Tidp.	Ogräs, rel.tal		Veronika	Viol	Samtliga örtogräs
		Förgätmigej	Snärjmåra			
1. Obehandlat		100	100	100	100	100
2. 0,5 l Bacara	1	1	15	1	1	7
3. 0,75 l Bacara	1	1	18	1	0	8
4. 0,3 l Bacara+	1					
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	0	0	2	0	0
5. 0,3 l Bacara+						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	4	0	36	12	6
6. 0,3 l Bacara+						
150 g Hussar+0,5 l Renol	2	2	0	24	11	4
7. 1,5 tabl. Express+						
0,6 l Starane 180+vtm	2	0	2	117	36	19
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		109	261	62	32	352
Antal försök		2	2	3	3	4

Ogräs

måra var mycket god efter samtliga vårbehandlingar (led 5-7) och efter en delad behandling (led 4). Bäst effekt mot veronika och viol erhöles efter en höstbehandling (led 2 och 3) och efter en delad behandling (led 4). Samtliga behandlingar hade en mycket god effekt mot förgätmigej och våtarv.

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan cirka 6 000 och 8 600 kg/ha, se tabell 6. Samtliga behandlingar i försöket på Håbergs egendom, ”R”-län gav statistiskt säkra skördeökningar jämfört med obehandlat. Ogräsmängden, som dominerades av snärjmåra, var hög (808 g/m²) och grundskörden relativt låg (dålig konkurrensförmåga). I försöket på Hökatorp var skördeökningen efter en behandling inte alls lika hög som på Håbergs egendom. Där dominerades ogräsmängden av våtarv som inte konkurrerar med grödan lika aggressivt som vad snärj-

måra gör. Med tanke på den höga grundskörden och den låga ogräsförekomsten i försöket på Klostergården var det förvånande med de relativt höga skördeökningarna efter en behandling. I försöket på Svålinge var ingen av skördeökningarna/skördesänkningarna statistiskt säkert skiljda från skörden i obehandlat.

Ogräseffekt och skörderesultat, C- och U-län 2007

Ogräsmängden var relativt låg i försöken, i medeltal 159 (69-215) g/m², se tabell 7. Blåklint, förgätmigej, snärjmåra, viol och våtarv förekom i två försök. Den delade behandlingen, (Bacara höst, Hussar vår, led 4) och Bacara i blandning med den högre dosen av Hussar (led 6) gav en mycket god effekt mot ”samtliga örtogräs”. Effekten mot blåklint varierade mellan 40 och 88 %. Bäst effekt

Tabell 6. Plan L5-306. Örtogräs i höstvet, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 4 försök 2007 i E- och ”R”-län.

Försöksled	Tidp.	Klostergården Vreta Kloster, E		Svålinge Vadstena, E		Hökatorp Götene, ”R”		Håberg Gråstorp, ”R”	
		Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal
1. Obehandlat		8579	100	7411	100	6034	100	6130	100
2. 0,5 l Bacara	1	+443	105	+162	102	+132	102	+1669	127
3. 0,75 l Bacara	1	+480	106	+326	104	+249	104	+1748	129
4. 0,3 l Bacara+ 100 g Hussar+	1								
0,5 l Renol	2	+378	104	+57	101	+118	102	+2033	133
5. 0,3 l Bacara+ 100 g Hussar+									
0,5 l Renol	2	+303	104	-161	98	+54	101	+1964	132
6. 0,3 l Bacara+ 150 g Hussar+									
0,5 l Renol	2	+179	102	-341	95	+128	102	+1823	130
7. 1,5 tabl. Express+ 0,6 l Starane 180+ vätmedel	2	+297	103	+89	101	+276	105	+1920	131
LSD 5 %, kg/ha		320		370		199		346	
Sort		Olivin		Harnesk		Olivin		Olivin	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		45		135		508		808	
Behandlingsdatum 1		2006-10-09		2006-10-09		2006-10-12		2006-10-14	
Behandlingsdatum 2		2007-04-25		2007-04-25		2007-04-26		2007-04-27	

gav den delade behandlingen (led 4), Bacara i blandning med Hussar (led 6) och Express + Starane 180 (led 7). Effekten mot förgätmigej var god förutom efter den låga dosen Bacara enbart på hösten (led 2).

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan cirka 7 000 och 8 500 kg/ha, se tabell 8. Samtliga behandlingar, förutom två, gav statistiskt säkra skördeökningar i de två försöken på Sörby. På St. Bärby gav bara en av behandlingarna en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Där var också ogräsmängden lägst, endast 69 g/m² och skörden var högst.

Ogräseffekt och skörderesultat D- och E-län 2006-2007

Flerårssammanställningen, se tabell 9, visar att samtliga behandlingar hade en mycket god effekt mot våtarv. Effekten mot snärjmåra var klart bättre efter en vårbehandling (led 4-7) jämfört med en behandling på hösten (led 2-3).

Skörden i obehandlat led var i medeltal för de sex försöken 7 470 kg/ha, se tabell 9.

Om man jämför skördeökningarna efter de olika behandlingarna så föreligger det ingen statistiskt säker skillnad mellan dem trots en stor skillnad i ogräseffekt. Däremot mellan skörd i obehandlat led jämfört med skörd efter en behandling.

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Välj preparat och dos efter de dominerande ogräarterna.
- Bekämpa på hösten om veronika och viol dominerar.
- En höstbehandling följt av en behovsanpassad behandling på våren är en intressant strategi.
- Bekämpa på våren om snärjmåra (och baldersbrå) dominerar, speciellt vid sen sådd och låg ogräsförekomst på hösten.
- Skördeökningen efter en ogräsbehandling står många gånger inte i proportion till den uppnådda effekten.

Tabell 7. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 3 försök 2007 i C- och U-län.

Försöksled	Tidp.	Ogräs, rel.tal				Samtliga örtogräs
		Blåklint	Förgätmigej	Snärjmåra	Viol	
1. Obehandlat		100	100	100	100	100
2. 0,5 l Bacara	1	60	33	53	0	42
3. 0,75 l Bacara	1	45	12	123	0	41
4. 0,3 l Bacara+	1					
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	11	3	2	3	6
5. 0,3 l Bacara+						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	65	12	6	3	30
6. 0,3 l Bacara+						
150 g Hussar+0,5 l Renol	2	15	3	1	1	8
7. 1,5 tabl. Express+						
0,6 l Starane 180+vtm	3	12	0	0	80	24
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		85	41	36	34	159
Antal försök		2	2	2	2	3

Ogräs

Tabell 8. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 3 försök 2007 i C- och U-län.

Försöksled	Tidp.	Sörby (Tibble) Västerås, U		Sörby Västerås, U		St. Bärby Örsundsbro, C	
		Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal
1. Obehandlat		8135	100	6976	100	8487	100
2. 0,5 l Bacara	1	+304	104	+295	104	+64	101
3. 0,75 l Bacara	1	+540	107	+635	109	+71	101
4. 0,3 l Bacara+	1						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	+480	106	+636	109	+235	103
5. 0,3 l Bacara+							
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	+542	107	+123	102	+85	101
6. 0,3 l Bacara+							
150 g Hussar+0,5 l Renol	2	+486	106	+449	106	-7	100
7. 1,5 tabl. Express+							
0,6 l Starane 180+vtm	3	+542	107	+590	108	+15	100
LSD 5%, kg/ha		286		465		196	
Sort		Olivin		Olivin		Olivin	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		192		215		69	
Behandlingsdatum 1		2006-10-17		2006-10-15		2006-10-17	
Behandlingsdatum 2		2007-04-25		2007-04-30		2007-04-29	
Behandlingsdatum 3		2007-05-16		2007-05-16		2007-05-11	

Tabell 9. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 6 försök 2006-2007 i D- och E-län.

Försöksled	Tidp.	2006-2007		Ogräs, rel.tal		Samtl. örtogräs
		Skörd kg/ha	rel.tal	Snärjmåra	Våtarv	
1. Obehandlat		7470	100	100	100	100
2. 0,5 l Bacara	1	+270	104	47	3	23
3. 0,75 l Bacara	1	+400	105	34	4	21
4. 0,5 l Bacara+	1					
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	+330	104	1	0	10
5. 1,5 tabl Express+						
0,6 l Starane 180+vtm	2	+270	104	12	0	11
6. 0,3 l Bacara+						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	+290	104	1	1	9
7. 0,3 l Bacara+						
150 g Hussar+0,5 l Renol	2	+250	103	1	3	7
Antal försök		6		3	3	6
Ogräs g/m ² i obehandlat				45	49	156

Spruttidpunkt:

- 1) Höst, grödan 1,5 blad
 - 2) Vår, vid tillväxtens början
- LSD 5 % 210 kg/ha (3 %)